

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XV. Nr. 3 (167), martie 2017

DUMINICA ORTODOXIEI LA BISERICA ORTODOXĂ BULGARĂ DIN BUDAPESTA

Duminica Ortodoxiei, care încheie prima săptămâna din Postul Mare, a fost din nou pricină de bucurie și de comuniune frățească inter-ortodoxă pentru reprezentanții celor 5 jurisdicții ortodoxe care trăiesc în Ungaria (Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, Eparhia Ortodoxă Bulgară din Ungaria, gazda întâlnirii din acest an, Eparhia Ortodoxă Sârbă din Ungaria, Eparhia Ortodoxă Maghiară din Ungaria și Exarhatul pentru Ungaria și Austria al Patriarhiei Ecumenice), și care s-au reunit, în duh de rugăciune, la Sfânta Liturghie Arhierescă săvârșită în biserica ortodoxă bulgară din Budapesta, de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu mai mulți clerici din aceste Eparhii. Ierarhul român a avut pentru această slujire binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Antonie, Mitropolit bulgar pentru Europa Centrală și Occidentală și conducător al Eparhiei Ortodoxe Bulgare din Ungaria, iar din soborul slujitor au mai făcut parte cei doi slujitori, de la Așezământul Monahal

Românesc și Parohia Românească din Budapesta (Părintele Protosinghel David Pop, Superiorul Așezământului și Părinte-

le Paroh Marius Maghiaru, Protopop Român de Budapesta), precum și diaconii de la Catedrala din Giula, Părintele Arhimandrit Atanasie Sultanov, Exarhul Episcopiei Bulgare și Părintele Tancsev Tancso, Protopop Bulgar de Budapesta, Părintele Arhimandrit Paisie Larentzakis, Reprezentantul Exarhatului pentru Ungaria și Austria al Patriarhiei Ecumenice, Părintele Bulah Sviatoslav, Paroh al Catedralei Ortodoxe Maghiare din Budapesta și Reprezentant al Preasfințitului Părinte Tihon,

Episcop rus de Podolsk și conducător al Eparhiei Ortodoxe Maghiare din Ungaria, precum și Diaconul Andrei Sólyom, din partea

Eparhiei Ortodoxe Sârbe din Ungaria.

La slujbă au participat credincioși din jurisdicțiile menționate, dar în special români, bulgari și maghiari ortodocși și oficialități, precum Domnul Marius Lazurcă, Ambasadorul României la Budapesta, împreună cu familia sa, Domnul Dimitar Tanev, Președintele Autoguvernației pe Țară a Bulgarilor din Ungaria și Domnul Vladimir Kirkov, Președintele Consiliului Parohial al bisericii bulgare din Budapesta. La fel ca și în alte întâlniri de

acest fel, răspunsurile liturgice și mai ales anumite părți ale Sfintei Liturghii (Evanghelia, Crezul și Tatăl nostru), au fost rostite în mai multe limbi: română, slavonă, bulgară, greacă și maghiară, marcând și în felul acesta aspectul inter-ortodox al manifestării. Preasfințitul Părinte Siluan a rostit un cuvânt despre importanța specială a acestei slujiri, care nu doar că marchează și astăzi biruința cultului sfințelor icoane și a învățăturii de credință ortodoxă, precizată clar la al VII-a Sinod Ecumenic de la Niceea, din 787 și la Sinodul din Constantinopol, în 11 martie 843, ci, mai ales, oferă un bun prilej ortodocșilor de diferite naționalități din Budapesta să experimenteze și să manifeste frumusețea Bisericii Ortodoxe Universale, care trece dincolo de granițele naționale și etnice și îi adună pe toți într-o mare familie ortodoxă. Ierarhul a subliniat, de asemenea, importanța particulară a acestui eveniment pentru Biserica Ortodoxă Română, care începând din timpul vrednicului de pomenire Patriarh Justinian

(Continuare în pag. a 2-a)

DUMINICA ORTODOXIEI LA BISERICA ORTODOXĂ BULGARĂ DIN BUDAPESTA

(Urmare din pagina 1-a)

a organizat o colectă pentru constituirea Fondului Central Misionar și a dat citire Pastoralei Sfântului Sinod pentru Duminica Ortodoxiei din acest an. Au fost aduse mulțumiri Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Antonie, pentru binecuvântarea acordată, Părintelui Arhimandrit Atanasie și gazdelor bulgare ale acestei manifestări, precum și tuturor celor care au luat parte la ea. Ierarhul a împărțit cu Sfintele Taine copiii și pe cei care s-au pregătit pentru aceasta.

La finalul slujbei, a fost făcută și o procesiune cu icoane, în jurul bisericii, de către cler și credincioși, rostindu-se ectenii speciale în fiecare parte a locașului de cult, iar apoi Părintele Arhimandrit Paisie a citit în greacă o parte semnificativă din Sinodiconul Ortodoxiei, după obiceiul care există în acest sens, în diferite Biserici Ortodoxe.

Credincioșii au primit anafură și binecuvântare din partea Preasfințitului Părinte Siluan, iar reprezentanții jurisdicțiilor ortodoxe din Budapesta au

fost invitați la o agapă frățească, oferită din partea Parohiei.

Slujirea inter-ortodoxă din Duminica Ortodoxiei a fost inițiată în anul 2005, de Preasfințitul Părinte Sofronie Drincec, conducătorul din acea vreme al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, a avut loc pentru prima dată în capela ortodoxă greacă a Patriarhiei Ecumenice, iar în ceilalți ani în biserica ortodoxă bulgară, în capela românească din Budapesta și în catedrala ortodoxă maghiară din Piața Petőfi, din Budapes-

ta și de cele mai multe ori a fost făcută de Episcopul Ortodox Român din Ungaria, împreună cu reprezentanți ai tuturor Eparhiilor Ortodoxe din Budapesta, arătându-se și în felul acesta deschiderea și preocuparea Bisericii Ortodoxe Române pentru cultivarea comuniunii frățești inter-ortodoxe și pentru păstrarea valorilor sfinte ale învățaturii de credință ortodoxă.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Sâmbăta Sfântului Teodor Tiron și prima săptămâna a Postului Mare la Catedrala și Paraclisul Episcopal din Giula

Sâmbăta Sfântului Teodor Tiron, cunoscută în popor ca Sâmbăta lui Sân' Toader sau a colivelor, este zi de pomenire generală a celor trecuți la cele veșnice și adormiți întru nădejdea învierii, întru Hristos Domnul și a dobândirii vieții celei veșnice. Peste tot, în bisericile ortodoxe românești și în toată lumea ortodoxă, în această zi se face Sfânta Liturghie și slujba de pomenire a morților sau Parastasul.

În acest scop, în Catedrala Episcopală din Giula a fost pregătită colivă, de către maicile de la Centrul Eparhial și alte prinoase, aduse de credincioși și așezate pe o masă specială, pentru slujba de parastas.

Mai întâi, a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierescă, în Sâmbăta Sfântului Teodor din acest an (4 martie 2017), de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu un sobor de clerici, format din Părintele Teodor Marc, Parohul Catedralei și Consilierul Economic al Episcopiei, Părintele Protosinghel Visarion Tuderică,

Secretarul Eparhial, Arhidiaconul Emanuel Văduva și Diaconul Marius Vidican, de la Catedrala din Giula.

Răspunsurile liturgice au fost date de maicile de la Centrul Eparhial, iar la slujbă au participat credincioșii Catedralei, dar și credincioși veniți din România și aflați în trecere prin Giula, iar la momentul rânduit, Ierarhul a împărțit cu Sfintele Taine, copiii și mai mulți credincioși.

Îndată după Sfânta Liturghie, Ierarhul și clerul slujitor au săvârșit slujba Parastasului, pentru odihna tuturor celor din veac adormiți întru dreapta credință, a moșilor, strămoșilor și părinților noștri, trecuți la cele veșnice, a ctitorilor, binefăcătorilor și militorilor de locașuri sfinte, precum și a clericilor și credincioșilor care au slujit și s-au rugat în bisericile românești ale Episcopiei din Ungaria și s-au mutat din această lume, pentru ca Bunul Dumnezeu să le dăruiască tuturor iertare păcatelor, odihnă sufletelor și viață veșnică. Ierarhul a rostit și un cuvânt de învățatură despre semnificația acestei zile, care ni-l readuce în prim plan

pe Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron și minunea colivelor, pe care Sfântul a săvârșit-o la multă vreme după moartea sa martirică, atunci când s-a arătat în vis Arhiepiscopului Eudoxie al Constantinopolului (360-369) și i-a dat acestuia poruncă să pregătească și să sfințească colivă, din care să guste creștinii dreptmăritori din cetate și astfel să se izbăvească de primejdia de a mânca din alimentele stropite cu sânge din jertfele idolilor. Totodată, sfințind și noi colivă acum, la sfârșitul primei săptămâni din Postul Mare, pe de o parte ne arătăm ascultători și următori ai aceluiași Sfânt Mare Mucenic Teodor Tiron, dar ne rugăm, în același timp pentru odihna tuturor celor mutați la cele veșnice, având nădejde tare în iertarea păcatelor lor și dobândirea vieții celei veșnice prin credința noastră comună, a tuturor, în Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos și Jertfa Sa Răscumpărătoare, de pe Crucea Golgotei.

La final, colivă a fost împărțită credincioșilor, după rânduială, în semn de binecuvântare și mângâiere trupească și sufletească.

În săptămâna care tocmai s-a încheiat, Ierarhul împreună cu ceilalți părinți monahi și diaconi de la Centrul Eparhial, în prezența monahiilor și a unor credincioși giulani, dar și veniți, cu evlavie, din România, din localități apropiate, precum Vârșand, Chișineu Criș sau Salonta, au săvârșit atât slujba Pavcerniței Mari, dimpreună cu Canonul de Pocăință al Sfântului Andrei Criteanul, de luni și până joi, după amiază, cât și Liturghia Darurilor mai Înainte Sfințite, miercuri și vineri dimineață, la care credincioșii care s-au pregătit au fost împărțșiți cu Sfintele Taine.

Astfel, slujbele și rânduilele duhovnicești ale Bisericii noastre, pentru această primă săptămâna a Postului Mare, au adus pace, bucurie, mângâiere și binecuvântare, precum și ajutor de Sus în sufletele românilor ortodocși din Giula, dar și din celelalte localități din Ungaria, în care trăiesc și se roagă aceștia.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

HARAMUL BISERICII DIN CRĂSTOR

Biserica românească din Crâstor (Sarkadkeresztúr), închinată Praznicului Bunevestiri a Maicii Domnului și aparținând Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, și-a sărbătorit hramul. Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierască în locașul de cult, în Duminica a IV-a din Postul Mare, a Sfântului Ioan Scărarul (26 martie 2017), care în acest an a căzut în a doua zi după Praznicul Bunevestiri. Din soborul slujitor au mai făcut parte Preotul Paroh Alexandru Șereș, Arhidiaconul Emanuel Văduva și Diaconul Marius Vidican, de la Catedrala

Episcopală din Giula, iar răspunsurile liturgice au fost date de un grup de tineri de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, care au încununat prin cântarea lor atmosfera de rugăciune a Sfintei Liturghii.

La slujbă au participat mai mulți credincioși, de diferite vârste și copii, din Crâstor și din localități apropiate: Giula, Micherechi și Șărcad (Sarkad), precum și oficialități, ca de pildă Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, împreună cu familia sa, Domnul Bakucz Péter, Primarul Șărcadului, Domnul Președinte Ioan Păcș și Doamna Vicepreședinte Cornelia Păcș, de la Autogovernarea Românească Locală din Crâstor, Domnul Ioan Tat, Președintele Autogovernării Românești Locale din Șărcad, Doamna Delia Covaci, Directorul Executiv și Redactorul-Șef al Săptămânalului „Cronica” al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), Domnul Șereș Abel, medic din Giula, împreună cu familia sa, urmașii Părintelui Roman Mișcuția, care a slujit la această Parohie între anii 1936-1991, ș.a.

Au fost pomeniți ctitorii, slujitorii și binefăcătorii bisericii, dar și Patriarhul Justinian Marina și luptătorii pentru apărarea Bisericii Ortodoxe în timpul

regimului comunist, în anul omagial închinat lor de Sfântul Sinod al BOR și în ziua în care acesta s-a mutat la cele veșnice.

Ierarhul a ținut un cuvânt de învățătură, în care și-a exprimat bucuria de a putea lua parte din nou, la încă un hram

al acestei Parohii Românești, care este închinată Maicii Domnului, având astfel privilegiul de a se afla în purtarea de grijă directă a celei care este mai mare și mai cinstită între toți Sfinții Bisericii noastre și foarte aproape, în mijlocirea ei, de Domnul nostru Iisus Hristos, Mântuitorul lumii și Stăpânul întregului univers, fiind de mare ajutor pentru cei care o cheamă cu stăruință, în rugăciunile lor. Maica Domnului ne este, în același timp, învățătoare în privința credinței, a ascultării, smereniei și purtării de grijă față de familia creștină, precum și de toți copiii din această lume, iar Evanghelia acestei duminici, prin pilda vindecării fiului lunatic, ne arată, de asemenea, unde putem găsi ajutor în probleme grele, de sănătate și nu numai, pe care le întâmpină familia, în privința copiilor, atunci când aceasta este încununată și de credință.

Copiii prezenți la slujbă au fost împărtașiți cu Sfintele Taine, iar la final toți participanții au fost invitați la o agapă comună, oferită din partea Parohiei, cu sprijinul Autogovernării Românești Locale din Crâstor.

Crâstorul este o veche așezare, situată în apropierea României și a punctului de trecere al frontierei de la Salonta, iar mărturie despre prezența românească în

această localitate avem încă din secolul al XV-lea. Despre o viață bisericească organizată se vorbește din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, când se cunoaște că în comuna Crâstor existau 30 de case ortodoxe românești și o biserică de lemn (în 1779), al cărei preot,

pe nume Procopie Popovici, a fost hirotonit pentru această Parohie în 1758. Prima biserică a parohiei, din lemn, a fost înlocuită în anul 1830 cu o altă biserică, tot din lemn, care a rezistat până în anul 1900. Atunci, cea de a doua biserică a fost demolată, iar sfintele slujbe au fost săvârșite până în anul 1943 în sala

de învățământ a școlii confesionale românești de aici. În 1943 a fost achiziționată o clădire de la comunitatea baptistă din localitate, iar după restaurarea și amenajarea ei cu iconostas și alte obiecte specifice cultului ortodox, aceasta a devenit locașul de închinare al românilor ortodocși din Crâstor, până în ziua de astăzi. Ultimele lucrări de reparații mai importante la Capela Românească din Crâstor au fost făcute în anul 2014, cu sprijin din partea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni, de la București (DPRRP).

Între obiectele importante care mărturisesc despre vechimea și valoarea istorică a acestei Parohii și comunități ortodoxe românești din Crâstor, se numără Crucea de lemn din altar, pictată foarte frumos și dăruită bisericii în anul 1878, de către Grabuța Niță (Grabucz Nyicza), văduva lui Ioan Martin (în aceeași perioadă în care se desfășura și Războiul de independență al României). Crucea străjuiește și astăzi Masa Sfântului Altar și Sfintele Slujbe care se săvârșesc pentru comunitatea ortodoxă românească din Crâstor.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Slujire Arhierescă la Otlaca Pustă, în Duminica a II-a din Postul Mare

În Duminica a II-a din Postul Mare (12 martie 2017), închinată Sfântului Ierarh Grigorie Palama, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, a efectuat o vizită misionar-pastorală la Parohia Otlaca Pustă (Pusztatollaka), unde a săvârșit Liturgia Sfântului Vasile cel Mare, după cum prevede rânduiala tipiconală pentru această duminică.

Din soborul slujitor a mai făcut parte Părintele Arhimandrit Calinic Covaci, Consilierul Administrativ-Bisericesc al Episcopiei și Paroh la Otlaca Pustă, precum și cei doi Diaconi de la Catedrala Episcopală din Giula, iar răspunsurile la strană au fost date de cântărețul Parohiei, tânărul Anghel Cătălin, originar din Râmnicu Vâlcea, stabilit în localitatea Vârșand, din apropierea graniței cu Ungaria și absolvent al Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad.

La slujbă, alături de credincioșii români din Otlaca Pustă, au participat și oficialități, precum Domnul Gheorghe Șimonca, Deputat în Parlamentul de la Budapesta și originar din Otlaca Pustă, Doamna Elvira Ardelean, Primarul comunei și Președinte al Autogovernării Românești Locale din Otlaca Pustă, Domnul Daniel Negrea, Profesor de limba română și Președintele Autogovernării Românești Locale din Medgyesegyháza și Doamna Sütő Mária, Viceprimarul aceleiași localități.

În cuvântul de învățătură, pornind de la pericopa evanghelică duminicală și de la temele acestei duminici, Preasfințitul Părinte Siluan le-a vorbit credincioșilor despre importanța credinței și a întraajutorării frățești în domeniul vieții spirituale, dar și a chemării spre o apropiere tot mai mare de Dumnezeu și chiar spre îndumnezeire, după cum a tâlcuit în vremea sa Sfântul Ierarh Grigorie Palama, care este și pentru

noi un dascăl al adevăratei viețuiri întru Hristos, iar acest mare dar al credinței trebuie transmis și celorlalți credincioși, cunoscuți, apropiați, copii și nepoți și este cel puțin la fel de important ca și toate celelalte daruri materiale pe care oamenii le fac în general copiilor lor.

La final, Părintele Arhimandrit Calinic a adus mulțumire Ierarhului pentru vizita misionar-pastorală efectuată, pentru cuvântul de învățătură, binecuvântarea și încurajarea adresată credincioșilor otlăcani și i-a anunțat pe aceștia care este programul liturgic pentru duminica viitoare.

Slujirea de la Otlaca Pustă a constituit un prilej de binecuvântare pentru credincioșii din Otlaca Pustă și de întărire reciprocă în credință, atât de importantă în vremurile pe care le trăim.

După încheierea programului liturgic, Preasfințitul Părinte Siluan, împreună cu Diaconii de la Catedrală, a făcut o scurtă vizită și la Centrul pentru familia și tineret al acestei Parohii, aflat la marginea comunei și unde se găsește și un frumos Paraclis de lemn, în stil maramureșean, executat printr-un proiect european transfrontalier și sfințit în anul 2013, precum și o mini grădiniță zoologică și alte obiective educative și recreative adresate copiilor și celorlalți vizitatori.

La intrarea în localitatea Otlaca Pustă se află și o Troiță tradițională maramureșeană, din lemn, așezată acolo ca rod al unei frumoase colaborări și înfrățiri între această comună românească din Ungaria și comuna Petrova, din județul Maramureș.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Slujbă de pomenire de Ziua Deținuților Politici Anticomuniști, la Paraclisul Episcopal din Giula

Ziua de 9 martie este dedicată anual prăznuirii celor 40 de Sfinți Mucenici care au pătimit la începutul secolului al IV-lea, în iezorul, sau lacul înghețat al Sevastiei, din Armenia, iar în România, începând din anul 2011, printr-o hotărâre a Parlamentului, concretizată în Legea 247/2011, ea a devenit și Ziua Deținuților Politici Anticomuniști din Perioada 1944-1989.

Având în vedere și faptul că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2017 drept An comemorativ al Patriarhului Justinian și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul regimului comunist, precum și legea menționată anterior, la îndemnul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Sărbătoarea Sfinților 40 de Mucenici din acest an a devenit un punct de referin-

ță special în viața Țării și a Sfinței noastre Biserici, unde au fost organizate manifestări omagiale, iar în locașurile de cult au fost înălțate rugăciuni de pomenire pentru pomenirea luptătorilor din timpul regimului comunist ateu, din perioada menționată.

Astfel, și la Paraclisul Episcopal din Giula, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu Părintele Protosinghel Visarion Tuderică, Secretarul Eparhial, a săvârșit Liturgia Darurilor mai înainte Sfințite, precum și slujbă de pomenire pentru ierarhii, clericii, monahii, monahiile și credincioșii români, care și-au jertfit viața în temnițe, în lagăre și în deportare, suferind în timpul regimului comunist ateu, pentru apărarea Patriei și a

credinței ortodoxe strămoșești, pentru libertatea și demnitatea Poporului Român, ca Bunul Dumnezeu să le ierte tuturor păcatele și să așeze sufletele acestora dimpreună cu ale tuturor celor care, din veac, au bineplăcut Lui!

La vremea potrivită, Ierarhul a împărtășit cu Sfințele Taine pe copiii și credincioșii prezenți la slujbă, care s-au pregătit pentru aceasta.

Rugăciuni de pomenire pentru odihna celor mutați la cele veșnice, prin suferințe nedrepte îndurate în timpul regimului comunist, au fost făcute și la Așezământul Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul”, din Budapesta, de către Părintele Protosinghel David Pop, Superiorul Așezământului.

Jertfa acestor oameni a devenit exemplară, nu doar pentru famili-

ile celor care au avut de suferit în condiții grele, ci și pentru Neamul Românesc, în ansamblul lui, care îi și pomeneste pe aceștia, dimpreună cu ceilalți Eroii ai săi, la sfințele slujbe săvârșite duminical în locașurile de cult, sau la momente însemnate din timpul anului bisericesc, cum este Ziua Eroilor, la Sărbătoarea Înălțării Domnului, de Ziua Armatei Române (25 octombrie), precum și în această zi de sărbătoare închinată Sfinților 40 de Mucenici, care sunt foarte îndrăgiți și cunoscuți în evlavia Poporului Român și a altor Popoare Ortodoxe.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria